

ingediend op **121** (2024-2025) – Nr. 4
29 november 2024 (2024-2025)

Amendement

op het ontwerp van programmadecreet
bij de begroting 2025

Documenten in het dossier:
121 (2024-2025) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2 en 3: Amendementen

LEGENDE

FIN	Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting, Justitie en Onroerend Erfgoed
BIN	Commissie voor Binnenlands Bestuur en Inburgering
BRU	Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn
BUI	Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
CUL	Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
ECO	Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
LAN	Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
LEE	Commissie voor Leefmilieu, Natuur en Ruimtelijke Ordening
OPE	Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
OND	Commissie voor Onderwijs
WEL	Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin, Armoedebestrijding en Gelijke Kansen
WON	Commissie voor Wonen, Toerisme, Energie en Klimaat

C-LEE

AMENDEMENT Nr. 11**voorgesteld door Mieke Schauvliege**

Hoofdstuk 4. Omgeving

Afdeling 7 (nieuw)

Een afdeling 7, die bestaat uit artikel 27/1, toevoegen, die luidt als volgt:

"Afdeling 7. Oprichting Waterzekerheidsfonds voor een Weerbaar Vlaams Waterland

Art. 27/1. Vanaf 2025 wordt op de begroting een DAB-fonds opgericht met als doel de bescherming van de financiering van waterveiligheidsprojecten en het efficiënt en zichtbaar bundelen van middelen, gaande van subsidies tot project- en infrastructuurinvesteringen die nodig zijn om onze regio te beschermen tegen droogte en overstromingen als gevolg van de klimaatverandering."

VERANTWOORDING

Hevige overstromingen, zoals in Spanje, kunnen ook Vlaanderen treffen met verwoestende gevolgen. De Denderstreek en de regio Gent zijn bijzonder kwetsbaar, maar door een gebrekkig beleid blijft Vlaanderen slecht voorbereid.

Het noodweer in Spanje heeft opnieuw de risico's van hevige regenval aangetoond, met honderden slachtoffers en enorme schade als gevolg. De kosten die deze ramp met zich meebrengt, zijn gigantisch. Ook Vlaanderen ontsnapte de afgelopen jaren niet aan zware regenval, die aanzienlijke schade veroorzaakte in de Westhoek en de Dendervallei, terwijl een eerdere 'waterbom' in de Vesderstreek tot grote verliezen leidde.

Dat bleek ook al uit het rapport Weerbaar Waterland. Dat rapport geeft een overzicht van de verwachte schade als Vlaanderen zich niet voorbereidt op een waterbom. Die kan oplopen tot 8,6 miljard euro. Vooral in de regio rond Gent kan de schade hoog oplopen, tot 6,4 miljard euro (Bovenschede, Leie en Gentse kanalen). Ook in de Dendervallei kan de schade oplopen tot 1 miljard euro.

Verschillende budgetposten in de begroting 2025 dragen bij aan een betere waterveiligheid voor Vlaanderen. Zo is er het investerings- en exploitatiebudget voor het Sigmaphan, het budget voor het beheer van waterlopen in beheer van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), het budget voor de uitvoering van de stroomgebiedbeheerplannen en de Blue Dealmiddelen. Maar alles samen dekken deze middelen de investeringsbehoefte voor ons watersysteembeheer niet. Bovendien is niet voorzien in een structurele financiering. Zo is er specifiek voor de Blue Deal recurrent 5 miljoen euro gereserveerd. Wil men meer investeringen doen in uitvoering van de Blue Deal, dan moet men daar via de budgetbesprekingen bijkomende middelen voor uittrekken. Dat geldt evenzeer voor middelen in uitvoering van het Sigmaphan, het Strategisch Plan (Ruimte voor Water) Dendervallei en de taskforce Weerbare Westhoek.

De oprichting van een decretaal verankerd waterzekerheidsfonds, dat een meerjarig en legislatuuroverschrijdend financieringskader biedt, borgt langetermijninvesteringen in een weerbaar waterlandschap. Het zorgt voor een voorspelbare stroom aan middelen over de jaren heen, afgestemd op de uitdagingen, doelstellingen en plannen op het vlak van kwantiteit, kwaliteit, overstromingen en waterschaarste door droogte. Zo kunnen we het 'stop-and-go'-investeringsbeleid voor waterzekerheid overstijgen en onze regio beschermen tegen de ergste gevolgen van een waterbom of periodes van extreme droogte.

Investeren in waterzekerheid is doordacht beleid. Vooraf investeren levert, wereldwijd berekend, zeker in dichtbevolkte gebieden zoals West-Europa, een meerwaarde op van een factor 7 tot 12. Het Nederlandse Deltafonds en het infrafonds tonen dat structurele financiering voor de lange termijn van waterveiligheidsprojecten effectiever en efficiënter is. Elke euro die wordt geïnvesteerd in het voorkomen van de ellende is een waardevermeerdering voor de economie. Het creëert kansen en voorkomt risico's. En dan gaat het alleen nog maar over het financiële luik. Bij natuurrampen is er telkens ook veel menselijk leed.

De indiener van dit amendement wil er met de oprichting van een waterzekerheidsfonds voor zorgen dat de financiering van waterveiligheidsprojecten gegarandeerd is en dat de middelen, gaande van subsidies, project- en infrastructuurinvesteringen nodig om onze regio te beschermen tegen droogte en overstromingen als gevolg van klimaatverandering, efficiënt en zichtbaar gebundeld worden.

De indiener schat dat voor de financieringsbehoefte voor een waterveilig Vlaanderen een budget moet voorzien worden van 502 miljoen euro per jaar. Die inschatting is gebaseerd op de nota over de behoefte-raming van de financiering van het Vlaamse waterbeleid. De indiener gaat daarbij uit van een minimumscenario, namelijk het behalen van de beleidsdoelstellingen zoals vastgelegd in het derde stroomgebiedbeheerplan.

Op basis van berekeningen van de indiener is er voor 2025 een budget gereserveerd van 115 miljoen euro voor investeringen in waterveiligheid. Dat budget wordt grotendeels gefinancierd door de Vlaamse overheid, maar ook gemeenten en provincies voorzien in een beperkt deel van de financiering. Er is dus in 2025 een financieringskloof van 387 miljoen euro om tegemoet te komen aan de financieringsbehoefte voor een waterveilig Vlaanderen volgens een minimumscenario.

De indiener is zich ervan bewust dat niet alle investeringen vanaf dag een van de oprichting van een waterzekerheidsfonds kunnen worden vastgelegd. De indiener trekt daarom voor BO 2025 een bijkomend budget in VAK van 200 miljoen uit voor 2025. Zo is er voor BO 2025 63 procent gereserveerd van de financieringsbehoefte voor investeringen in de waterzekerheid van Vlaanderen. De indiener voorziet in een groeipad zodat vanaf 2028 het noodzakelijke budget wordt uitgetrokken om tegemoet te komen aan de financieringsbehoefte voor een waterveilig Vlaanderen volgens een minimumscenario.

■